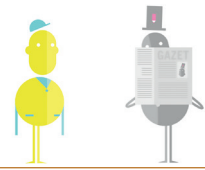

LESIDEE: SAMEN KRIJGEN WE GELIJK!

OXFAM SOLIDARITEIT

De kloof tussen arm en rijk neemt duizelingwekkende proporties aan: de 80 rijkste mensen bezitten evenveel als de armste helft van de wereldbevolking. Zulke extreem economische ongelijkheden ondermijnen en belemmeren de strijd tegen de armoede in de wereld. Dat is oneerlijk! Wat zijn de oorzaken van deze toenemende ongelijkheid? En welke oplossingen bestaan er om de kloof tussen arm en rijk te verminderen? In deze les komen leerlingen via een video, getuigenissen en een klassendebat meer te weten over ongelijkheid en het belang van sociale bescherming. Enkele mythes over de thema's leren ze zelf doorprikken.

THEMA'S

- Sociale bescherming
- Ongelijkheid
- Ongelijke verdeling van de rijkdommen
- Eerlijke belastingen

DOELSTELLINGEN

De leerlingen:

- Zijn verontwaardigd over de extreme ongelijkheid en de afwezigheid van sociale bescherming.
- Kunnen een aantal oorzaken van de extreme ongelijkheid opsommen. kunnen mythes over ongelijkheid doorprikken en tegenargumenten formuleren.
- Weten dat er een oplossing is om een einde te maken aan de extreme ongelijkheden wereldwijd.

LESVERLOOP

De les bevat vier onderdelen:

- de introductievideo Samen krijgen we gelijk (5 minuten)
- de analyse van casestudies, gevolgd door een klasgesprek (35 minuten)
- klasgesprek aan de hand van een aantal mythes over ongelijkheid (25 minuten)
- actiemodellen (10 minuten)

Afhankelijk van de beschikbare tijd, het lesdoel en (de kennis van) de doelgroep kunnen deze lesonderdelen afzonderlijk of gecombineerd gegeven worden.

Introductie (5 minuten)

De video *Samen krijgen we gelijk* hekelt de extreme ongelijkheid in de wereld en verklaart de mechanismen die deze ongelijkheid creëren.

Bekijk de video *Samen krijgen we gelijk* en bespreek de video met de leerlingen. Voorbeeldvragen:

- Geef twee verklaringen voor de toenemende ongelijkheid.
- Wat betekent ongelijkheid voor jullie?
- Is er in België ook een grote kloof tussen arm en rijk?

Doelgroep

- 3de graad ASO/TSO/KSO: video, case studies en mythes
- 3de graad BSO: video en mythes

Vakken/VOET

- Economie
- Nederlands
- Frans (Franstalige versie is beschikbaar via CNCD: www.cncd.be)
- Godsdienst

Duur

25 à 75 minuten

Vorbereiding

(indien van toepassing):

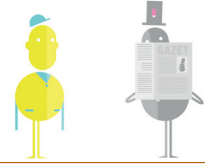
- Lees bijlage 1: Casestudies over sociale bescherming
- Lees bijlage 2: Mythes over ongelijkheid doorprikken
- Kopieer de 7 case studies over sociale bescherming en knip de kadertekst eraf: enkel de tekst in de kader is voor de leerlingen. De tekst eronder is uitleg voor jou als leerkracht/begeleider.

Methode

Video, case studies lezen en onderwijsleergesprek.

Materiaal

- Video *Samen krijgen we gelijk* op de DVD in de Eerste Hulp Bij Onderwijs-koffer of <http://oxfamsol.be/nl/de-uitdagingen-van-ongelijkheid>
- 7 fiches van casestudies over sociale bescherming
- Tekst met 7 mythes over ongelijkheid

Heb je na het bekijken van de korte video en de bespreking nog tijd? Analyseer met je groep dan een aantal casestudies en ga met hen in gesprek en/of doorprik met hen een aantal mythes over ongelijkheid.

Analyse van case studies (20 minuten)

Elke groep analyseert één casestudie, die één of meerdere aspecten van (de afwezigheid van) sociale bescherming aantoont.

Verdeel de klas in groepen van 3 à 4 leerlingen en verdeel de casestudies. De leerlingen lezen aandachtig hun fiche, begrijpen de voornaamste ideeën en presenteren die vervolgens kort aan de andere groepen.

7 fiches:

- Armoedeloontjes in het rijkste land ter wereld. (minimumlonen en vakbonden)
- Ongelijke belastingsdruk in de Dominicaanse Republiek. ((on)eerlijke belastingssystemen)
- Zwakke gezondheidszorg kost de armste mensen het leven in Ghana. (rol van openbare diensten: gezondheidszorg en educatie)
- Gratis gezondheidszorg in Nepal. (gezondheidszorg)
- De kracht van pensioenen in Zambia. (rol van sociale bescherming)
- Hoe de ongelijkheid in Bolivia afneemt. (belang van regeringsbeslissingen)
- Lage vergoeding voor kinderopvang in Quebec. (gender)

Klasgesprek (15 minuten)

Start een klasgesprek met de leerlingen en gebruik daarbij de informatie uit de casestudies.

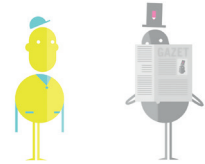
Voorbeeldvragen:

- Hoe voelen jullie je na het lezen van deze casestudies?
- Geef drie duidelijke voorbeelden van ongelijkheid.
- Hoe kan meer sociale bescherming een oplossing bieden om de ongelijkheid te doen afnemen?
- Neemt de ongelijkheid volgens jullie in België toe? En in Europa? Hoe verklaren jullie dat?
- Hoe kan ongelijkheid en de afwezigheid ervan een invloed hebben op het leven van de leerlingen?

Mythes over ongelijkheid doorpikt (25 minuten)

Wie zegt dat extreme ongelijkheid geen probleem is, of dat het de natuurlijke gang van zaken is, baseert zijn/ haar argumenten dikwijls op een aantal mythes.

Stel mythe per mythe voor aan de leerlingen en vraag hen of ze er wel of niet mee akkoord gaan. Ze kunnen bijvoorbeeld op één lijn gaan staan waarbij wie helemaal links staat helemaal akkoord gaat en wie aan het rechter uiterste staat helemaal niet akkoord gaat. Vraag hen vervolgens om hun positie te argumenteren. Zij die willen, kunnen van positie veranderen als anderen hen met hun argumenten overtuigen.

De 7 mythes zijn:

- Mythe 1 Extreme ongelijkheid is even oud als de mensheid zelf, is er altijd geweest en zal er altijd zijn.
- Mythe 2 Rijke mensen zijn rijker omdat ze het verdienen en harder werken dan anderen.
- Mythe 3 Ongelijkheid is nodig om zij die het goed doen te belonen.
- Mythe 4 De politiek van ongelijkheid is een politiek van jaloezie.
- Mythe 5 Er is een wisselwerking tussen groei en afname van ongelijkheid, vooral door herverdeling.
- Mythe 6 Toenemende ongelijkheid is de onvermijdelijke en ongelukkige impact van technologische vooruitgang en globalisering, en dus kan er weining aan gedaan kan worden.
- Mythe 7 Niet extreme economische ongelijkheid is het probleem, maar extreme armoede.

Actiemodellen (10 minuten)

- Leerlingen bedenken zelf enkele actiemodellen, waarbij duidelijk is tot wie ze zich richten en wat ze willen bereiken.
- Voorbeeld: <https://act.oxfam.org/belgium/nl/actions/krijg-gelijk>
- Leerlingen formuleren zelf een aantal duidelijke (politieke) eisen.
- Voorbeeld: <http://socialebescherming.be/Eisen.aspx>

MEER WETEN?

<http://oxfamsol.be/nl/themas/ongelijkheid>

<http://oxfamsol.be/nl/sociale-bescherming-ongelijkheid-aanpakken>

Oxfam International heeft een dossier opgesteld over extreme ongelijkheid:

- Volledig dossier (Engels): https://www.oxfam.org/sites/www.oxfam.org/files/file_attachments/cr-even-it-up-extreme-inequality-291014-en.pdf
- Samenvatting dossier (Engels): https://www.oxfam.org/sites/www.oxfam.org/files/file_attachments/cr-even-it-up-extreme-inequality-291014-summ-en.pdf
- Volledig dossier (Frans): https://www.oxfam.org/sites/www.oxfam.org/files/file_attachments/cr-even-it-up-extreme-inequality-291014-fr.pdf
- Samenvatting dossier (Frans): https://www.oxfam.org/sites/www.oxfam.org/files/file_attachments/cr-even-it-up-extreme-inequality-291014-summ-fr.pdf

Meer materiaal:

- Educatief materiaal: <http://oxfamsol.be/nl/doe-mee/oxfam-op-school>
- Informatie voor jongeren: <http://oxfamsol.be/nl/informatie-voor-jongeren>
- Deze les in het Frans: education@cncd.be

Deze les werd uitgewerkt door Oxfam Solidariteit: www.oxfamsol.be/nl
02/501.67.12
edu@oxfamsol.be